

Kezdőlap » Hírek » Visszatérni a gyökereinkhez – Interjú Benedekffy Katalinnal

Visszatérni a gyökereinkhez – Interjú Benedekffy Katalinnal

Szeptemberben ismét Lehár-gálaesttel várja az operettrajongókat Benedekffy Katalin. Az operaénekes szervezésében megvalósuló másfél órás produkció német és magyar nyelven hallható majd, de emellett szeptember 15-től az Operettszínház *Jekyll & Hyde* című előadásában találkozhat vele a nagyközönség, szeptember 25-én pedig a Marica grófnő címszerepét énekli újra a Kolozsvári Magyar Operában. A Székelyföldön, Nagyalambfalván született Prima-díjas művésznő jótékonyági koncerteket ad, és segíti az otthoni fiatalokat.

A szakmai pályafutásodat nagyon erősen meghatározta az a szellemiség, amit otthonról, Erdélyből hozol. Hogyan látod most ezeknek az értékeknek a jelenlétét a kulturális életben?

Nagyon örülök, hogy az elmúlt időszakban elkezdtünk visszakanyarodni a saját értékeinkhez, a saját kultúránkhoz, úgy a kézművességben, mint a népművészetben, a mesevilág felfedezésében, ami a gyökereinket adja – mindig azt szoktam mondani, hogy egy fának a lombkoronája akkor lehet gyönyörűséges, hogyha a gyökereink rendben vannak. Hiába törekszünk felfelé, hogyha fogalmunk nincs, hogy honnan jöttünk, honnan származunk és mik az értékeink. Eljutottunk egy pontig, ahol már szükséges, hogy hangot adjunk annak, hogy kik vagyunk, mi dolgozunk a világban, milyen értékeink vannak és fel tudjuk azokat vállalni. Az erdélyi kulturális kincsestárhoz én is igyekeztem hozzátenni a magam részét: megszületett az *Egy csipetnyi Erdély* című könyvem, ami legendák, balladák, mesék és ízek világát mutatja be.

Mit kell tudnunk erről a kiadványról?

A megjelenése nagy mérföldkő volt a számomra, és persze hatalmas megtiszteltetés, hogy használhattam benne nagybátyám, Kányádi Sándor műveit a család hozzájárulásával. Emellett számos vers, legenda, néprajzi anyaggyűjtése van benne, balladák, mesék, népdalok, gyerekmondókák népi játékok, illetve tartozik hozzá egy 70 perces CD is, amelyen megtalálhatóak az archaikus gyűjtések, népzenei anyagok, sőt Kányádi-verseket mondok fel rajta. Ezen kívül vannak népzenei anyagok, amelyeket eléneklek, ez alapozta meg azt is, hogy a későbbiekben az MMA-ösztöndíjamat be tudtam nyújtani – erre épül az egész ösztöndíjas munkatervem hároméves anyaga, ez a kiindulópontja.

Az MMA Művészeti Ösztöndíját 2021-ben nyerted el, ami a pandémia utáni első könnyebb időszak volt az alkotók, előadóművészek számára is. Hogyan élted meg alkotóként a bezártságot, illetve később azt, hogy újra a közönség elé léphetsz?

Mindenkinek nagyon kemény volt a pandémia időszaka, minket művészeket pedig még keményebben érintett. Akkor épp egy 9 állomásos ausztráliai turnéra készültem, amelyet megelőzően Erdélybe utaztam egy nagy koncertre, és amikor a határhoz értem, akkor jött a felismerés, hogy az egész évemet annulálták. Előtte azon gondolkodtam, hogy „Úristen! Levegőt sem lesz időm venni!”, majd amikor megérkeztem a nagylaki határátkelőhöz, kiderült, hogy rengeteg szabadidőm lesz, mert lemondták az olaszországi, a moszkvai fellépésemet és az ausztrál utat, az előadásaimat,

mindent. Először az ember úgy van vele, hogy el sem hiszi. Aztán reménykedik, hogy: „Na! Majd két hét múlva úgyszólván újraindul minden!” Ilyennel nem találkoztunk még. Aztán eltelik 1-2 hét, egy hónap, és az ember aggódik, mert be van rendezkedve bizonyos dolgokra, de arra nem, hogy akár másfél éven keresztül a tartalékból kell, hogy megéljen. Ha a családom nem segít, akkor nagyon nagy gondban lettem volna, de legalább más területen is szerencsét próbálhattam a bölcsész diplomámnak és a gazdasági végzettségemnek köszönhetően. Ez egy nagyon jó időszak volt arra, hogy az ember egy kicsit végiggondolja, hogy mik az értékei, mi és ki a fontos az életében, hova tud egy ilyen kihívásokkal teli időszakban is visszanyúlni. Újra színpadra állni nagyon nehéz volt, emlékszem az első rendezvényre, ahova meghívtak: kezem-lábam remegett, azt se tudtam, melyik világrészen vagyok. Az ember otthon gyakorol és énekel, próbál nem kiesni ebből a fajta életvitelből és rutinból, de nehéz volt újra felmenni a színpadra, és mindezt visszahozni. Emberpróbáló volt, de azt hiszem, nagyon sokan megerősödtek ebben az időszakban, és nekem rengeteget segített azáltal, hogy kicsit más emberré válhattam.

Mint említetted, a színészet és az éneklés mellett bölcsészkart is végeztél, így az írás nem áll távol a tudáskészletedtől. Az első könyved megjelenésével egy új művészeti területen ismerhette meg nevedet a közönség. Milyen ezirányú terveid vannak a jövőben?

Nagyon örülnék, ha ezen a vonalon kicsit még tovább tudnék haladni. Mivel Székelyföldről, Erdélyből származom, ebben a klasszikus mesevilágban nőttem fel. Nagymamám és édesanyám is minden lefekvéskor mesélt, olyat, amit épp kitalált, vagy a népi világból, a néphagyományokból hozott, és ez nagyon meghatározta az életemet. Annak idején, amikor a könyvet is elkezdtem, lassan 500 oldalnyi anyagom volt képek nélkül – akkor tudtam, hogy ebből összesen 200 oldalt tudok majd kiadni, képekkel együtt. Ez az az anyag volt, amit archaikusan, helyi bácsiktól-néniktől gyűjtöttem be, rengeteg gyönyörű dolog van köztük. Az ösztöndíjprogramban *Tiszta forrásból* munkacímmel egy olyan világot szeretnék akár a szórványban élő gyerekek elé vinni, ami a hagyományokból épül fel, de a második évben már megyünk tovább Kodály és Bartók világa felé, ami szintén a népzenehez kötődik, és aztán a későbbiekben az operai világ, az operett világa felé interaktív, játékos formában. Természetesen nagyon sok anyagot fogok gyűjteni, hiszen rendkívül érdekesek a reakciók, illetve hogy a gyerekek vagy éppen a

felnőttek hogyan kapcsolódnak be, és ez egy érdekes tanulmány témáját is adhatja, amelyet szeretnék egy idő után majd papírra vinni.

Ezek szerint a hároméves ösztöndíjprogramod fő küldetése, hogy minél több gyerekhez, fiatalhoz eljusson az a világ, amelyben te is felnőttél. Mesélj erről kérlek, hol tart most ez a folyamat?

Hét állomást vállaltam évente, az év elején betegség miatt sok teendő eltolódott, így tavasz vége felé tudtam megvalósítani az első kört. Vannak más projektek, ahol több helyszínrre el tudok jutni szórványterületekre, de jó lenne többször visszatérni a gyerekekhez. Így most többet vállaltam: nyolcszor megyek vissza, így szorosabb kontaktot tudok kialakítani, akár a nevelőkkel és gyerekekkel, többek között családokhoz is megyek, rendszeren visszatérek Bőjte Csaba gyerekeihez; Szalontán, Déván és Magyarcsanádon a kisebbségi, hátrányos helyzetű gyerekeket látogatom meg. Makón nem hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozom, de ez is egy erős visszacsatolás arra, hogy mekkora az eltérés a biztos háttérből érkező és a nehéz körülmények között felnövő gyerekekkel való munka között, hogy két különböző világot lehet-e ugyan azokkal az anyagokkal mérni, bevonni. Most iskolaszünet van, így szeptemberre marad a következő három előadás, négy helyszín kétszer, így nyolc összesen.

Az Erdély-projektet egy olyan kezdeményezés, ami számos dologra megtaníthatja a résztvevőket, akik nyitottsággal, kíváncsisággal merülnek el benne. Mi az, amiben rád is hatással van a gyerekekkel és a csapattal való közös munka?

Én sokszor más oldalról találkozom a közönséggel, primadonnaként, aki röpköd jobbra-balra a világban. Egészen más a helyzet, amikor fogom magam, levezetek ezer kilométert, lemegyek a gyerekekhez és átölelem őket, beszélgetek, táncolok velük, mesét mondok, kérdezek valamit. Teljesen más embert kíván, más attitűd, ezáltal sokkal személyesebb és tisztább, mert egy törékenyebb, de mélyebb alapokra épülő kapocs. Amikor 7000 ember tapsol neked, az egy fajta világ, de amikor belenézel a gyerek szemébe és elmondja neked, hogy „Tudod, nekem anyukám meghalt, de te itt vagy nekem azóta...”, éppen most török össze minden alatta, fel sem tudod fogni, de megfogod a kezét, átöleled, megsimogatod a buksiját, adsz neki egy puszit... Ez olyan, mint egy család, olyan intim közeg, amit a nagyszínpadon esélyed sincs megtapasztalni soha. Annyi szeretet van bennük, ezáltal érzed, hogy nem hiábavaló, amit csinálsz.

Elképzelhetőnek tartod, hogy a hagyományok megismertetését célzó missziód eredményeként erős közösségek formálódjanak más tájegységekben is?

Abszolút, sőt, nekem a lelkem mélyén ez a nagy tervem, bár lehet, hogy nem a közeljövőben fogom tudni ezt teljes mértékben megvalósítani. Én alapvetően is közösségben gondolkodom, mert nagyon sok értékünk van, amelyet valahogy össze kell fogni, ezért bízom benne, hogy az előadások és a program kapcsán lehetőségem nyílik arra, hogy több helyszínnel is felvegyem a kapcsolatot. Annak idején az *Egy csipetnyi Erdély* programommal voltam már több helyen, a diaszpórában is. Magyarországon volt egy műhely Józsa Judit Galériájában, ahol előadásokat, foglalkozásokat tartottam gyerekeknek, családoknak, és bízom benne, hogy egyre több emberrel lesz lehetőségem találkozni. Fantasztikus lenne műhelyeket létrehozni, ahol megismerhetjük egymást: a felvidéki elmegy a délvidékihez, vagy a délvidéki Székelyföldre. Abban hiszek, hogy ezt össze lehet kötni, mert egységben az erő, csak így lehet nagy dolgokat létrehozni.

Az ösztöndíjprogram nem titkolt célja, hogy a támogatott művészek között egy színvonalas szakmai csapat formálódjon, ezeket segítik a személyes találkozók is a Hild-villában. A közelmúltban az évfolyamod első ilyen alkalma is lezajlott. Mi a tapasztalatod, mennyire tudnak összekapcsolódni az alkotótársaid azzal, amit képviselsz?

A beiktató rendezvényen új ösztöndíjasokként találkoztunk a Vigadóban, és már akkor elindult számunkra egy történet: odajött hozzánk egy hölgy, akiről kiderült, hogy régről ismerem, Szenkovics Enikő, aki szintén ösztöndíjas, de teljesen más szekcióban, és csak azáltal, hogy ott tudtunk pár mondatot beszélni, ő lett a könyvem lektora. De Zorkóczy Zenóbiával például már terveztünk együtt pályázatokat, egy-két dologban most is együtt gondolkodunk, újságcikket is készített rólam. Tervezek jövőre egy fesztivált, amelynek kapcsán szintén egyeztettünk, és bízom benne, hogy még több szekciótársammal ezt a fajta közösségi gondolkodást meg tudom találni. Vannak vízióim arról, hogy egy közös történet-előadást létrehozhatnánk a harmadik ösztöndíjas év végére, amibe mindenki beleteszi a maga részét. Örölnék, ha ez megvalósulna, mert nagyon sok tehetséges ember van, aki nagyszerűen látja a dolgokat. Fantasztikus embereket volt lehetőségünk megismerni az MMA-ösztöndíjprogram keretében. Az értékrendemre mindenki nagyon nyitott, és bár mindenki elfoglalt, de aktív és alkotni vágyó a

társaság, akikkel rendszeresen tartjuk a kapcsolatot. Én hiszek a közösség megtartó erejében és abban is, hogy igazán nagy dolgokat lehet összefogással, egymásra figyeléssel és szeretettel felépíteni.

Legfrissebb hírek

Varga Kinga Anikó summa cum laude doktori védése az ELTE-n

[Megtekintés](#)

Programajánló az adventi időszakra

[Megtekintés](#)

Aktuális rendezvények

Vasmese – kísérleti dokumentumfilm vetítés

[Megtekintés](#)

Legfrissebb kiadványok

„Nagy idők hétköznapi emlékezetei” – Esztétika- és eszmetörténeti tanulmányok a két világháború közötti Magyarországról

[Megtekintés](#)

Néptáncszínház – és ami mögötte van

[Megtekintés](#)

Legfrissebb podcastek

MMKI KultúrSokk Podcast – Táncművészet – Bólya Anna Mária vendége Michael Kropf – A Színházi Olimpia zárása: A csodálatos Mandarin

[Megtekintés](#)

